

सदनमा राष्ट्रसंघीय महासचिवको सम्बोधन

शान्ति प्रक्रियादेखि जलवायुसम्मका विषयमा बुँदागत टिप्पणी (पूर्णपाठ)

■ जनजिब्रो संवाददाता

काठमाडौं। संघीय गणतन्त्र नेपालको औपचारिक भ्रमणरत संयुक्त राष्ट्रसंघीय महासचिव एटोनियो गुटेरेसले संघीय संसदका दुवै सदनको संयुक्त बैठकलाई यसै साता (मंगलबार) सम्बोधन गरे। संघीय सांसदहरूलाई सम्बोधन गर्दै महासचिव गुटेरेसले आफूलाई प्राप्त न्यानो आर्थिका लागि नेपाल सरकार र नेपाली जनतालाई धन्यवाद ज्ञापन गरे। नेपालको शान्ति प्रक्रिया, जलवायु परिवर्तनबाट नेपालले भोगेको असर, पछिला २० वर्षमा नेपाल राष्ट्रले हासिल गरेका उपलब्धिलगायतबाटे उनले चर्चा गरे। यस्तो छ महासचिव गुटेरेसको सम्बोधनको पूर्णपाठ:

महामहिमहरू, माननीय मन्त्रीज्यूहरू, माननीय उपस्थित हुन पाउनु सम्मानको सांसदज्यूहरू एवम् मित्रहरू !

आज यहाँ तपाईंहरूसँग उपस्थित हुन पाउनु सम्मानको कुरा होस्। मनमोहक नेपालमा

फर्कन पाउनु एउटा सौभाग्य पनि हो। म यहाँ पहिलो पटक सन १९७० को दशकमा आएको हुँ।

जाति पटक म यहाँ आएको हु अनुभव गरेका कुरा मसँग सधैं पनि कुनै अपवाद होइन। विगत

केही दिनमा मैले देखेका र म छक्क परेको हु। र, यो यात्रा अनुभव गरेका कुरा मसँग सधैं रहनेछन्। हिमालयमा सूर्यको

किरण, जनसमुदायको न्यानोपन र समृद्ध सांस्कृतिक विविधताको। अनि पक्कै पनि लुम्बिनीको पवित्रता।

मरेरो प्रतिनिधि मण्डललाई तपाईंहरूको निमन्त्रणा, तपाईंहरूको आतिथ्य र स्वागतका लागि म नेपाल सरकारलाई धन्यवाद दिन्छु।

महामहिमहरू,
हामी आज संसारको अशानितका लाई एक-अर्कालाई भेटदेहैं। गरिबी र भोकमरीमा दशकाँको प्रगति उल्टाँदैछ। मुद्रास्फीतिले घरायसी र राष्ट्रिय बजेटलाई कमजोर बनाउँदैछ। परिवारहरू होइन वा राष्ट्रहरू, आर्थिक संकटको सामना गर्दैछन्।

— | क्रमशः देखें पृष्ठमा | —

स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वास्थ्य संस्थाको मर्यादा कायम गराउँ

कसैले पनि स्वास्थ्योपचारको विषयलाई लिएर

- स्वास्थ्य संस्थामा आगजनी गर्नु,
- स्वास्थ्य संस्थामा तोडफोड वा हानि-नोक्सानी पुन्याउनु,
- स्वास्थ्यकर्मी वा स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत कर्मचारीलाई कुटपिट गर्नु तथा चोट पुन्याउनु, धम्की दिनु, गाली-गलौज गर्नु वा अभद्र व्यवहार गर्नु,
- स्वास्थ्य संस्थामा तालाबन्दी गर्नु वा घेराऊ गर्नु,
- स्वास्थ्य संस्थाले प्रदान गर्ने उपचार सेवामा बाधा पुन्याउनु,

यस्ता कार्यहरू कानुनवमोजिम दण्डनीय भएकाले स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वास्थ्य संस्थाको मर्यादा कायम गराउँ, असल नागरिकको कर्तव्य निर्वह गराउँ।

नेपाल सरकार

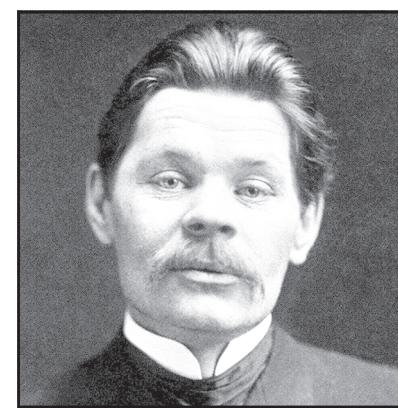
विश्वापन बोर्ड

आमा- १९

२८ मार्च, १९६८ मा जन्मेर १८ जुन, १९३६ मा निधन भएका विश्ववर्चित मार्क्सवादी लेखक-साहित्यकार म्याकिसम गोर्कीको औपचारिक नाम भने एलेक्सी म्याकिसमोभिच पेस्कोभ हो। रुसी साहित्यकार गोर्की लेखक, नाटककार, उपन्यासकार मात्र नभई समाजवादी यथार्थवादी साहित्यिक धाराका संरथापक समेत हुन्। कारखानामा काम गर्ने मजदूरहरूको आन्दोलनमा आधारित रही गोर्कीले लेखेको विश्ववर्चित उपन्यास 'द मदर' सन् १९०६ मा सर्वप्रथम अङ्ग्रेजी भाषमा प्रकाशित भएको थियो। नेपालीमा समेत प्रकाशित 'आमा' उपन्यास संसारभर अनेकौ भाषामा प्रकाशित छ। यसैमा आधारित भएर धेरै चलचित्रहरू समेत बनिसकेका छन्। पाठकहरूका निस्ति रूचिकर एवम् ज्ञावर्द्धक हुने ठानी यस स्तम्भमार्फत 'आमा' उपन्यासलाई क्रमशः प्रकाशित गरेका छौं।

"आह, फ्योदोर, फ्योदोर।- सिजोभले टाउको भुकाउँदै कानेखुसी गयो।

आमा बूढो न्यायाधीशका अस्पष्ट प्रश्नहरू मुन्दै थिइन्, उसले आफ्नो टाउको नहल्लने गरी वर्दीको कठालोमा अड्याएको थियो र कैदीहरूतिर नहरिकै बोलिरहेको थियो। उनी छोराको छोटो शान्त जवाफ पनि सुन्दै थिइन्।

द्यारावाहिक उपन्यास
म्याकिसम गोर्की

आमालाई बुढो न्यायाधीश र उसका सहायकहरू रिसाहा र कठोर मानिस हुन सक्दैनन् भने लायो। बडो ध्यानपूर्वक न्यायाधीशहरूको अनुहार नियाल्दै उनी केही कुरा अनुमान लाउने कोशिश गर्दै थिइन्। आमाको छातीमा नयाँ आशाको सञ्चार हुँदै थियो।

चिनीयाँ माटाको भाँडो जस्तो अनुहार भएको मानिसले बेवास्तासँग कागज पढेर सुनायो। उसको एकनासे रवरले पूरै हलमा एक उराठलादो

— | क्रमशः देखें पृष्ठमा | —

सदनमा राष्ट्रसंघीय...

महिलाहरूको प्रतिनिधित्व जनसंख्यामा उनीहरूको अनुपातको तुलनामा र उनीहरूले पाउने पारिश्रमिक पुरुषको तुलनामा कम छ। हिंसा र द्वन्द्व चुलिएका छन्। मध्यपूर्वको द्वन्द्व नेपालबाट हजारौं माइल टाढा हुँदा पनि इजरायलमा हमासको क्रूर आक्रमणका कारण पीडितहरूमध्ये धेरै नेपाली थिए। मृत्यु भएका दस नेपाली विद्यार्थीका परिवारजनमा गहिरो समवेदना प्रकट गर्दछु र बेपत्ता श्री विपिन जोशीको सकुशल आगमनका लागि कामना गर्दछु।

माननीय मन्त्रीज्यू तथा सांसद्ज्यूहरू,

भूराजनीतिक तनाव बढाउ जाँदा विश्वव्यापी विभाजनहरू गहिरो र खतरनाक हुँदै गइरहेका छन्। साना मुलुकहरू दूला शक्तिहरूबीचको प्रतिस्पर्धामा सम्पार्श्वक क्षति हुन डराउँछन्। जलवायु प्रकोप घातक शक्तिका साथ तीव्र भइरहेको छ।

यी सङ्कटहरूको प्रतिकार्य गर्न विश्वले नेपालबाट धेरै सिक्न सक्छ। यो देश शान्तिको प्रवर्द्धक, बहुपक्षवादको पक्षधर र दिगो विकास तथा जलवायुसम्बन्धी कार्यको कठूल समर्थक हो। दुई दूला शक्तिका बीचमा रहेर आफ्नो सार्वभौमसता र स्वाधीनताको रक्षाका लागि आफ्नो मार्ग तपाईंहरू आफैले बनाउनुभएको छ।

विगत बीस वर्षको तपाईंहरूको यात्रा हेर्नलायकको छ, अद्भूत छ। नयाँ संविधानसंहिताको नयाँ गणतन्त्रको केन्द्रमा संयुक्त राष्ट्रसंघको बडापत्र छ। तपाईंहरूले दिगो विकास लक्ष्यहरू शीघ्र अँगाल्नुभयो र तीमध्ये धेरैमा प्रगति गर्दै हुनुहुँच।

तपाईंहरूको मुलुकले द्वन्द्वलाई सफलतापूर्वक साम्य पारेको छ र युद्धबाट शान्तितारफ उन्मुख भएको छ। यो यस्तो प्रक्रिया हो, जसलाई संयुक्त राष्ट्रसंघले समर्थन गर्न पाउँदा गर्व लागेको छ।

महानुभावहरू, माननीय सांसद्ज्यूहरू,

नेपाल परिवर्तनशील छ। तपाईंहरूको प्रगतिको गतिशील कथा आज पनि निरन्तर छ। अल्पविकसित देशको स्थितिबाट तपाईंहरू अगाडि बढाउ हुनुहुँच। संयुक्त राष्ट्रसंघ एक सहज सङ्करणलाई समर्थन गर्न प्रतिबद्ध छ। र, तपाईंहरू आफ्नो शान्ति प्रक्रियाको अन्तिम चरणको तयारी गर्दै हुनुहुँच र साजसङ्करणकालीन न्यायको माध्यमबाट युद्धको घाउ निको पार्ने हुनुहुँच।

प्रश्नहरू र अन्यायद्वारा त्रसित पीडित व्यक्ति, परिवार र समुदायलाई शान्ति दिने तथा विगतलाई पूर्णविराम दिन महत गर्ने प्रक्रिया हुनुपर्छ। सङ्करणकालीन न्यायले दिगो शान्ति कायम गर्ने महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न सक्छ। तर, यो सजिलो भने छैन। स्वभावतः यो एक नाजुक र जटिल प्रक्रिया हो।

हामीलाई के कुरा थाहा छ भने सङ्करणकालीन न्यायमा सफलताको सबैभन्दा दूलो सम्भावना हुँच जब यो समावेशी तथा बृहत हुँच र यसको केन्द्रमा पीडितहरू हुँचन्। जब यो सत्य, क्षतिपूरी र न्यायमा कन्द्रित हुँच। त्यतिमा मात्र होइन, जब महिलाहरू पूर्ण रूपमा सहभागी हुँचन्। यसका अतिरिक्त जब मानवाधिकार उल्लङ्घनका सबै पीडितहरूले अर्थपूर्ण समाधान पाउन सक्छन्।

नेपालमा प्रगति र समाधान खोजे प्रयासलाई म स्वागत गर्दछु। तपाईंहरू एकलो हुनुहुन। अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डहरू पूरा गर्ने, तपाईंको सर्वोच अदालतका निर्णय र पीडितहरूका आवश्यकता पूरा गर्ने प्रक्रियाको विकास गर्न र यसलाई व्यवहारमा ल्याउन संयुक्त राष्ट्रसंघ तपाईंहरूलाई सहयोग गर्न तयार छ।

संयुक्त राष्ट्रसंघ र नेपाल पुराना मित्र हुन्। हाम्रो सहकार्य गहन छ। नेपाल लामो समयदेखि संयुक्त राष्ट्रसंघ परिवारको प्रिय सदस्य र हालैमा अति कम विकसित मुलुकहरूको समूहको अध्यक्षका हैसियतमा विकासोनुभव देशहरूका लागि प्रभावशाली आवाज भएको छ। र, यो सानो देशले अन्तर्राष्ट्रिय शान्तिमा दूलो योगदान गरेको छ।

विश्वका सबै राष्ट्रहरूमध्ये नेपाल संयुक्त राष्ट्रसंघको मिसनमा सेना पठाउने दोस्रो दूलो राष्ट्र हो। नेपाली जनताको समर्पण, अदम्य साहस र सेवाका लागि म हृदयदेखि कृतज्ञ छ। हाम्रो नीलो झण्डामुनि रही सेवा गर्दै आफ्नो जीवन गुमाएकाहरूलाई सम्मान गर्न म एक क्षण लिन चाहन्छु।

महामहिमहरू,

जलवायुसम्बन्धी कार्यमा नेपाल अग्रपिक्तमा छ। तपाईंहरू सन् २०४५ सम्ममा शून्य उत्सर्जनमा पुने लक्ष्यतिर बढाउनुभएको छ।

असाधारण बनजञ्जलको पुनर्स्थापनका प्रयासहरूका लागि धन्यवाद। बनले अब देशको लगभग आधा भाग ओगटेको छ। र, तपाईंहरू सबै पहलका लागि

हाम्रो पूर्वचेतावनी प्रणालीका अग्रगामीहरूमध्ये एक हुनुहुँच, जसको लक्ष्य २०२७ सम्ममा पृथ्वीका प्रत्येक व्यक्तिलाई सुरक्षित राख्नु हो।

वैश्वक सङ्कटहरूले नेपाललाई अझै नराम्री प्रहार गरिरहेका छन् किनारका नेपाल विश्वका विकासोनुभव देशहरूमध्ये एक हो। कोभिड-१९ को महामारीका दीर्घकालीन प्रभाव, मुद्रास्फीति र जलवायु संकटले विकासका प्राप्त लाभलाई चुनौती दिइहेका छन् र लगानीका लागि उपलब्ध हुने रकमको मात्रा खुम्चरहेको छ।

वैश्वक कार्बन उत्सर्जनमा नेपालको योगदान धेरै सानो अंश हो। तर, मनसुन, आँधीबेही र परिहोको तीव्रता र भीषणता बढाउँछन्। बाली, पशुधन र सम्पूर्ण गाउँहरू नष्ट गर्दै अर्थव्यवस्थालाई ध्वस्त पार्दैछन् र मानव जीवनलाई बर्बाद पार्दैछन्।

अगस्टमा भएको भारी वर्षाले ल्याएको परिहोले विनाश निम्त्यायो र सयाँ मानिसहरूको मृत्यु भयो। र, हिमनदीहरू असामान्य गतिमा परिलहेका छन्। तीस वर्षको अवधिमा नेपालले आफ्ना हिमनदीको भन्दै एक तिहाइ गुमाएको छ।

प्रभाव विनाशकारी छ। पानीले भरिएका ताल फुट्दैछन्। नदी र समुद्रको पानी बढाउ छ। संस्कृतीहरूले चुनौतीको सामना गरिरहेका छन्। र, पहाडहरू जोखिममा छन् र चट्टान, परिहो तथा हिमपरिहोको जोखिम बढाउ छ।

चुनौतीहरू बढ्दै त्रम जारी रहनेछ। हिमालयका नदीहरूले एक अर्बन्दना बढी मानिसलाई स्वच्छ पानी प्रदान गर्दैछन्। जसरी तिनीहरू सङ्कुचित हुँचन्, त्यसरी नै नदीहरू बढ्नेछ।

भवित्वमा सिन्धु, गङ्गा र ब्रह्मपुत्रजस्ता हिमालयका प्रमुख नदीहरूको बहाव अत्यन्तै सीमित हुनेछ। नुनिलो पानीको अतिक्रमणसँगै यसले यस क्षेत्र र बाहिरका डेल्टाहरूलाई नष्ट गर्नेछ। यसको अर्थ तल्लो समुदायहरू र सम्पूर्ण देशहरू सदाका लागि मेटिन सक्छन्। लाखौं मानिसहरू सर्वुपर्ने हुँच। पानी तथा जमिनको लागि भयझर प्रतिस्पर्धा हुनेछ।

नेपाल र अन्य विकासोनुभव देशहरूको विकासमा सहयोग गर्न, जलवायुसम्बन्धी कार्यलाई तीव्रता दिन र हालका वैश्वक संकटहरूको सामना गर्न धेरै दूलो अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग चाहिन्छ। मैले दिगो विकास लक्ष्य स्टिमुलस र जलवायु कार्यका लागि किफायती दीर्घकालीन वित्तपोषणमा कम्तिमा ५ खर्ब प्रतिवर्ष वितरण गर्ने प्रस्ताव गरेको छु।

गत महिना महासभामा प्रस्तुत उक्त प्रस्तावलाई सदस्य राष्ट्रहरूले स्वागत गरे र यसलाई अगाडि बढाउन प्रतिबद्ध भए। म उनीहरूलाई यी प्रतिबद्धताहरूलाई वास्तविकतामा रूपान्तरण गर्नका लागि अब कार्य गर्न आह्वान गर्दछु। र म नेताहरूलाई ढिलाइ नगरी जलवायुमा काम गर्न आग्रह गर्दछु। सबैभन्दा दूला उत्सर्जनकर्ताहरूले नेतृत्व लिनुपर्दछ।

विश्वको तापक्रम वृद्धिलाई १.५ डिग्री सेल्सियसमा सीमित गर्न सबै देशहरूले मैले प्रस्ताव गरेको एक्सलरेसन एजेन्डालाई प्रभावकारी बनाउनुपर्छ। र, तिनीहरूले म्लोबल स्टकटेकमा बलियो परिणामका साथ कोप- २८ लाई अर्थपूर्ण बनाउनुपर्छ।

हामीले जलवायु न्याय प्रदान गर्नु आवश्यक छ। विकसित देशहरूले वार्षिक १ खर्ब डलर दिने बाचा पूरा गर्नुपर्छ र दोहोरो अनुकूलन वित्त, अनुकूलनमा जलवायु वित्तपोषणको आधा खर्च गर्ने पहिलो चरणको रूपमा। जलवायु उत्थानशीलता निर्माण गर्ने प्रयासको केन्द्रमा सबैभन्दा सङ्कटासन समुदाय हुनुपर्दछ। र, यस वर्षको कोप- २८ मा सबै पक्षहरूले कोशेहुंगा नोक्सान र क्षति कोपलाई परिचालन गर्नुपर्छ। हामीलाई कोषमा नयाँ र समयमै बाचा चाहिन्छ।

नेपाली जनता त्यसैमा निर्भर छन्। आँधीबेहीरामा आफ्ना घर गुमाएका परिवारहरूका लागि र उल्लंदा नदीहरूले आफ्नो गाउँ छोडन बाध्य भएका समुदायहरूका लागि हानि र क्षति कुनै वार्ताको विन्दु वा कर्मचारीतन्त्र अमूर्तता होइन। यो एक जीवनरेखा हो।

माननीय मन्त्रीज्यूहरू तथा सांसद्ज्यूहरू,

नेपाल लामो समयदेखि अन्तर्राष्ट्रिय प्रणालीको मित्रका रूपमा रहेको छ। र, आज त्यो प्रणालीलाई पुनर्ताजगी, पुनरुत्थान र सुधारको निकै आवश्यकता छ।

संसार परिवर्तनको अवस्थामा छासि। यो बहुधुवीय विश्वले वैश्वक मञ्चमा नेतृत्व र सन्तुलनका लागि नयाँ अवसरहरू प्रदान गर्दछ। तर, शान्ति कायम राख्न यो नयाँ गतिशीलतालाई बलिया बहुपक्षीय संस्थाहरू चाहिन्छन्।

इतिहासले हामीलाई

... आमा- ९९

थियो । हरेक व्यक्तिको अनुहारमा, प्रश्नहरू सोध्ने, एक दोषोसँग कुरा गर्ने, सोधपूछ गर्ने ठूलो उत्सुकता देखिन्थ्यो । त्यो साँधुरो बरन्डामा मान्छेहरू यसरी ओहोरदोहोर गर्दै थिए, मानौं उतीहरू चर्की हावाको थपेडामा हल्लिरहेका छन् । यस्तो लाल्यो, मानौं उतीहरू कुनै त्यस्तो कडा जमिन भेडाउन चाहन्छन्, जहाँ नडगमगाइकन उभिन सक्नु ।

बूकिनको जेठो दाजु, जो एक अलो मान्छे थियो र आफ्नो भाइ जस्तै गेरो थियो, जोडजोडले हात हाल्लाउँदै कहीं कुरा प्रमाणित गर्ने कोशिश गरिरहेको थियो ।

“त्यो क्लेपानोभ, त्यो भोलोस्त प्रधानलाई यस सुनुवाइमा उपस्थित हुने कुनै पनि अधिकार थिएन...”

“कन्स्टान्टिन, चुपलागा ।”- होचो कदको एउटा बूढोले, जो उसको बाबु थियो । यताउता पल्याकपुलुक हेँदै हतारोहतारो भन्यो :

“होइन, होइन, म चुप लाम्न सकिन्दै । सुन्थे, पोहोर साल उसले आफ्नो एक कलर्कलाई उसकी स्वास्नीको चक्करमा परेर मान्न लगाएको थियो र अब कलर्की स्वास्नी उसको घरमा बस्तुन्, के हो यसको मतलब ? अफ त्यसमाथि त्यो मान्छे नम्बरी ठग हो भन्ने कुरा कसलाई पो थाहा छैन...”

“हो भगवान, के कुरा गरेको कन्स्टान्टिन तैले ?”

“हो, हो ।”- सामोइलोभले भन्यो - “ऊ ठीक भन्दै छ, यसरी पनि कहीं मुद्दा चल्न सक्छ ..”

बूकिनले उसको आवाज सुन्यो र आफ्ना साथीहरूलाई सँगे तिएर त्यही ठाउँमा आयो । उसको अनुहार रातो थियो र ऊ ढुवै हात हल्लाएर बोलिरहेको थियो -

“जब कुनै चोरी अथवा हत्याकाण्डको सुनुवाइ हुन्छ त त्यो मुद्दा जुरीसमक्ष पेश गरिन्छ र यस जुरीमा हुन्छन्- किसानहरू, शहरका सामान्य मान्छेहरू ।”- उसले चर्को स्वरमा भन्यो - “तर हेन्सू त, जब हाकिमहरूको विरोध गर्न थाल्नु त मुद्दा फैसला पनि उने हाकिमहरूले गर्न्नु । कसरी हुन सक्छ र यस्तो ? यदि कसैले मेरो अपमान गर्दै र म उसलाई एक मुक्का हिर्काउँछु, अनि यो भगडा फैसला गर्ने काम उसलाई सुमिन्छ भन्ने अवश्य पनि उसले मलाई दोषी ठहन्याउँछेस । तर वास्तवमा भगडा सुरु गर्ने को थियो ? उही होइन त ? उही हो ।”

एकजना कपाल फुलेको पाले, जसको नाक द्रयामै सुगाको ढुँडो जस्तो थियो र छातीभरि तक्तै तक्ता थियो, भीड हटाउँदै आइपुग्यो र कडकै भन्यो -

“ए तँ, किन यसरी चिच्चाउँछस ? यो थेरै भट्टी हो र ?”

“ठीक छ मैले बुझे । तर भन्नोस त, यदि मैले तपाईंलाई हिर्काएँ र आफै भगडाको फैसला गर्न बसें भन्ने तपाईंलाई कस्तो लाग्छ ? म कसलाई....”

“मलाई त लाग्छ, म ताँलाई यहाँबाट निकाल्ने अर्डर दिन्नु ।”- पालेले कडकै भन्यो ।

“मलाई निकाल्ने रे ? किन ?”

“हल्ला गर्दैछ्य, गलहत्याउँदै सडकमा पुन्याएपछि थाहा पाउलास्...”

बूकिनले आफ्नो चारैतर उभिएका मान्छेहरूलाई हेयो ।

“उतीहरू सबको मुखमा बुजो लाउन चाहन्छन्...”- उसले आफ्नो स्वर सानो पार्दै भन्यो ।

“अनि तैले के ठानेको थिइन् त ?”- बूढो बाप्की ।

बूकिनले निस्सहायपूर्वक हात फैलायो र सानो स्वरले बोल्न थाल्यो ।

“म फेरि पनि भन्छु, किन मुद्दा सुन्न अदालतमा नातेदारहरूलाई मात्र भित्र पस्त दिन्छ, किन सबैले उपस्थित हुन नपाउने ? यदि इन्साफै गर्नु छ भने सबको अगाडि सुनुवाइ हुनुपर्छ, किन डराउँछन् ।”

“यस मुद्दामा इन्साफ हुन सक्नैन भन्ने कुरा त सबैले बुझिसकेका छन्..”- सामोइलोभले चर्को स्वरमा भन्यो ।

आमा उसलाई बताउन चाहन्निन् मुद्दाबारे निकोलाइले उनलाई के भनेको थियो, तर उनले निकोलाइको कुरा राम्री बुझेको थिइन् र फेरि धेरै कुरा बिसिसकेकी थिइन् । त्यो कुरा सम्भन्ने कोशिश गर्दै उनी एकातिर हटिन् र उतीहरूको थियो ।

“मुटु थामेर बस है ।”- सिजोभले साउतीको स्वरमा भन्यो - “अब उभेको थिइन् र फेरि धेरै कुरा बिसिसकेकी थियो ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् र उनी बारम्बार आफूलाई सोधिन् ।

सरकारी अभियोक्ता न्यायाधीशहरूको दाहिनेपट्टि उभिएको थियो, उतीहरूलाई टाउको फर्काउँदै उसले टेबुलमा कुहिनो अडायो र गहिरो सास फेर्दै बोल्न थाल्यो । बोल्दा ऊ आफ्नो दाहिने हात खुब हल्लाउँथ्यो ।

यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

अब सब मान्छेहरूको अनुहारमा एक अस्पष्ट चिडाइ देखापर्दै थियो । उनीहरूले बढी कुरा गर्न थाले, तावाको भैसकेको थियो र अब उनीहरू हरेक कुरामा पालेहरूसँग बहस गर्न तीमन्थे ।

२५. सिजोभ बेन्चमा बस्दै बडबडायो ।

“के भयो ?”- आमाले सोधिन् ।

“त्यसै, के ही होइन । भन्छु, मानिसहरू मूर्ख छन्...”

घण्टी बज्यो । कसैले विरक्त स्वरमा घोषणा गर्यो ।

“होशियार । न्यायाधीशहरूको सवारी हुँदैछ ।”

हलमा बसेका सबै मान्छेहरू उभिए । न्यायाधीशहरू फेरि त्यसै गरी लाम लाउँदै भित्र पसे र आ-आफ्नो ठाउँमा बसे । कैदीहरूलाई हलभित्र हुले ।

“मुटु थामेर बस है ।”- सिजोभले सामोइलोभले चर्को स्वरमा भन्यो - “अब उभेको थिइन् र फेरि धेरै कुरा बिसिसकेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै अर्थ लाउन सकिरहेकी थिइन् ।

आमाले यस निर्जीव उदासीनता र भावहीन विरक्तिको कुनै

माओवादीको रूपान्तर अभियान : भ्रामक प्रचार नगर्न आग्रह

काठमाडौं। आउँदो महिनामा नेकपा (माओवादी केन्द्र)ले आयोजना गर्न लागेको विशेष रूपान्तरण अभियानप्रति भ्रामक प्रचारप्रसार र टिक्काटिप्पणी नगर्न अनुरोध गरेको छ। माओवादी केन्द्रले आगामी मसिर २२ गते काठमाडौंमा आयोजना गर्न लागेको जनप्रदर्शनलाई लिएर 'सरकारमा रहेको माओवादी सडक संर्घन' भनी सार्वजनिक गरिएका टीकाटिप्पणीप्रति ध्यानाकर्षण भएको भन्दै एक प्रेस विज्ञाप्तिमार्फत त्यस्ता भ्रमपूर्ण प्रचार नगर्न सम्बद्ध पक्षलाई आग्रह गरेको हो।

पार्टी महासचिव देवप्रसाद गुरुङले हालै एक प्रेस विज्ञाप्ति निकालेर 'जनतासँग माओवादी विशेष रूपान्तरण अभियान' अन्तर्गत जनपरिचालनका कार्यक्रम मात्र आयोजना गरिएको स्पष्ट पारेका हुन्। महासचिव गुरुङद्वारा जारी विज्ञाप्तिमा भ्रामक समाचार एवं टिप्पणी नगर्न सम्बद्ध पक्षलाई अनुरोध गरिएको छ।

'सिद्धान्त न्थाइन' कांग्रेससँग कोइरालाको आग्रह

काठमाडौं। नेपाली कांग्रेसका वरिष्ठ नेता डा शेखर कोइरालाले व्यावहारिक राजनीतिका नाममा आफ्नो दलले सिद्धान्तलाई छाइन नहुने बताएका छन्।

नेपाली कांग्रेस प्रतिनिधिसभा क्षेत्रीय कार्यसमिति कास्की क्षेत्र नं १ को प्रथम क्षेत्रीय सम्मेलनलाई लेखनाथमा सम्बोधन गर्दै उनले सिद्धान्तहिन राजनीतिले कांग्रेसमा निराशा पैदा भएको बताए। आउँदो निर्वाचनमा कांग्रेसले एकलै लड्नुपर्ने बताएका उनले अहिले कांग्रेसलाई कांग्रेसले नै हराइहेकाले बताए।

यस्तै अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउन सरकार र दल लामुपर्नेमा जोड दिँदै उनले महंगी नियन्त्रणमा वर्तमान सरकारले चासो दिनु जसरी रहेको बताए। 'वर्तमान गठबन्धन सरकारलाई निरन्तरता दिँदै भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन कायम गर्न लामुपर्दछ' उनको भनाइ थिए।

कार्यक्रमा नेपाली कांग्रेसका सहमहामन्त्री जीवन परियार, केन्द्रीय सदस्य गुरु बराल, शारदा पौडेल, गण्डकीका सभापति शुक्रराज शर्मा, कास्कीका सभापति किशोरदत्त बराल, कांग्रेस नेता यशबहादुर थापा, कृष्ण केसीलगायतले आ-आफ्ना भनाइ राखेका थिए।

आधारशिविरमा खटिएका प्रहरीको लेक लागेर निधन

काठमाडौं। संयुक्त राष्ट्रसंघका महासचिव एन्टोनियो गुटेरेसको सुरक्षार्थ अनुपूर्ण आधार शिविरमा खटिनुभएका प्रहरी सहायक निरीक्षक टीकाराम दुझानाको लेक लागेर निधन भएको छ।

बुधबार बिहान आधार शिविरबाट फक्ने क्रममा स्वास्थ्यमा समस्या देखिएपछि हेलिकप्टरमार्फत पोखरामा ल्याइएका उनको ९:४० बजे निधन भएको चिकित्सकले घोषणा गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी नायब उपरीक्षक श्रवणकुमार विकले जानकारी दिए।

हेलिकप्टरमार्फत गत आइतबार आधार शिविर पुगेका प्रसन्नि दुझानालाई पैदल फक्ने क्रममा श्वासप्रश्वासमा समस्या देखिएको उल्लेख छ। उनी कास्कीको अनुपूर्ण गाउँपालिकाको घान्दुकमा रहेको प्रहरीचौकीमा कार्यरत रहेको आएका थिए।

मंगलबार बिहान अनुपूर्ण आधार शिविरको भ्रमणमा गएका महासचिव गुटेरेस सुरक्षामा नेपाली सेना र नेपाल प्रहरीको टोली खटिएको थिए।

मुगु सामूहिक हत्या प्रकरण : हत्याराको नजिक पुग्दै प्रहरी

काठमाडौं। मुगुस्थित मन्दु गाउँमा तीन सन्तानसहित आमाको हत्या प्रकरणको अनुसन्धानमा प्रहरीले हत्यारा नजिक पुगेको बताएको छ। घटनास्थल छायाँनाथ राग नगरपालिका-६ मन्दु वरपर कुकुसहित अनुसन्धानमा परिचालित प्रहरी टोलीले यस्तो बताएको हो।

प्रहरी नायब उपरीक्षक वीरेन्द्र थापाले प्रहरीले महत्वपूर्ण प्रमाण फेला परिसकेको जानकारी दिँदै अझै पनि अनुसन्धान जारी राखेको बताए। 'हामीले महत्वपूर्ण प्रमाण भेटाएका छौं, हामी अहिले शंका लागेकालाई सोधपुछ गर्नेदेखि नियन्त्रणमा लैजानेसम्मका काममा लागेका छौं' प्रहरी नायब उपरीक्षक थापाले भने 'अनुसन्धानको नजरमा परेकाको घटनासँग संलग्न रहेको सत्यतथ्य र प्रमाणित प्रमाण जुटेपछि नियन्त्रणमा लिइ हामी तपाईँहरूलाई जानकारी दिँदौं, अहिले सबै कोणबाट अनुसन्धान गरिरहेका छौं, यस्ति भनौं हामी हत्यारा नजिक-नजिक पुगेका छौं।'

प्रनाउ थापाले हत्या गरिएका चारै जनाको शब्द जिल्ला अस्पताल सुनुमा परीक्षण गरिसे पनि बताए। अधिल्लो हप्ता शुक्रबार मन्दु गाउँकी २८ वर्षीया श्रीदेवी बोहोरा, उनका ११ वर्ष र ८ महिनाको दुई छोरा मनोज र रहर एवं ८ वर्षीया छोरी अप्सराको धारिलो हत्यार प्रयोग गरी हत्या गरिएको अवस्थामा शब्द घरभित्रै फेला परेको थियो।

मृतक श्रीदेवी छोराछोरीसहित कान्तिक ७ गते दसैंको टीका थाप्न माइटी गाउँ कोटिल्ला गएको र माइटीबाट टिका, जमरा लगाएर ८ गते बेलुकै घर फर्किएकी उनीहरूको सोही रात सामूहिक हत्या भएको हुनसक्ने प्रहरीको अनुमान छ।

वैदेशिक रोजगारीका क्रममा कतार रहेका मृतकका श्रीमान श्रीमतीसहित छोराछोरीको हत्या भएको खबर पाएपछि शुक्रबारै स्वदेश फर्किएर मुगुर्त लागिसकेका छन्।

नेपाली शान्ति सैनिक घाइते

काठमाडौं। लेबनानमा तैनाथ संयुक्त राष्ट्रसंघीय अन्तरिम फौजअन्तर्गत खटिएका एक नेपाली शान्ति सैनिक घाइते भएका छन्। लेबनानस्थित नेपाली सैनिक रहेको संयुक्त राष्ट्रसंघीय पोष ८-३३ नजिक सम्भावित इजरायली डिफेन्स फोर्स र हिजबुल्ला समूहबीचको आर्टिलरी, रेकेट, मोर्टार प्रहराका क्रममा कातिक ११ गते राति ती हाँत्यारको सेल खसेर ती सैनिक घाइते भएको जनाएको सैनिक जनसम्पर्क तथा सूचना निर्देशनालयले घाइते सैनिकको नाम भने खुलाइएको छैन।

बंकरमा रहेका शान्ति सैनिकको दाहिने पेट र पाखुरामा हाँत्यारका सेलको दुक्राले लागेर घाइते ती सैनिकको नाकुरास्थित शान्ति मिसनको अस्पतालमा उपचार भइरहेको पनि निर्देशनालयले जनाएको छ। घाइते शान्ति सैनिकको अवस्था सामान्य रहेको तथा अन्य नेपाली शान्ति सैनिक सकुशल रहेको नेपाली सेनाको प्रवक्ता कृष्णप्रसाद भण्डारीले जानकारी दिए।

लेबनानमा संयुक्त राष्ट्रसंघीय अन्तरिम फौजमा डेपुटी कमाण्डर र अन्य अधिकृत कर्मचारी गरी ८ सय ७४ नेपाली शान्ति सैनिक कार्यरत छन्।

चारदिने भ्रमणमा रहेका राष्ट्रसंघीय महासचिव भेटघाटमा व्यस्त

काठमाडौं। चारदिने औपचारिक भ्रमणमा नेपाल आइपुगेका संयुक्त राष्ट्रसंघका महासचिव एन्टोनियो गुटेरेसले प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाललागायत विभिन्न दलका शीर्ष नेताहरूसँग भेटवार्ता गरेका छन्। महासचिव गुटेरेसलाई मुख्यसचिव डा वैकुण्ठ अर्याल र परराष्ट्र सचिव भरतराज पौड्यालले सिंहदरबारस्थित प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयमा स्वागत गरेका थिए।

प्रधानमन्त्री दाहालसँग भेटनुअघि नेताहरूसँग भेटवार्ता गरेको छन्। भ्रमणका क्रममा महासचिव गुटेरेसले राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेल, कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवा र नेकपा (एमाले)का अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीसँग समेत भेट गरेका थिए।

भेटका क्रममा प्रधानमन्त्री दाहालले संयुक्त राष्ट्रसंघका महासचिव गुटेरेसको यस भ्रमणबाट राष्ट्रसंघ र अन्तर्राष्ट्रीय समुदायसँग नेपालको सम्बन्धलाई थप मजबूत बनाउन सहयोग पुगे विश्वास व्यक्त गरेका थिए। प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयमा भएको औपचारिक भेटवार्तापछि सञ्चारकर्मीसँग प्रतिक्रिया दिँदै प्रधानमन्त्री दाहालले अन्तर्राष्ट्रीय क्षेत्रसँग सम्बन्ध विस्तार तथा सहजीकरण गर्न यो भ्रमणले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने बताए।

प्रधानमन्त्री दाहालले छलफलमा नेपालको शान्ति प्रक्रिया, जलवायु परिवर्तन, अल्पविकसित मुलुकबाट स्तरोन्तरीत र दिगो विकासलगायतका विषयमा केन्द्रित भएको बताए। 'निकै सौहारदीपूर्ण वातावरणमा दुईपक्षीय हितका र राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रीय महत्वका विषयमा विश्वासका साथ हामीले छलफल गर्न्हौं।' मुख्य रूपमा जलवायु परिवर्तनको विषयमा गम्भीर रूपमा चर्चा गर्न्हौं उनले भने 'नेपालमा जलवायु परिवर्तनका नकारात्मक असरको न्यूनीकरणका लागि अन्तर्राष्ट्रीय समुदायमा संयुक्त राष्ट्रसंघको महासचिवको हैसियतले उहाँले खल्लुभएको भूमिकाको उच्चप्रशंसा गर्न्हौं।' जलवायु परिवर्तनका असर न्यूनीकरणका लागि आगामी दिनमा राष्ट्रसंघलगायत द्विपक्षीय तथा बहुपक्षीय अन्तर्राष्ट्रीय निकायबाट सहयोगको अपेक्षा गरेको प्रधानमन्त्री दाहालले बताए। नेपालको शान्ति प्रक्रिया चाँडै दुर्गम रहेको विभिन्न सौनाम होस भने लिएका छौं।

नेपालको आर्थिक विकास र समृद्धिका बारेमा छलफल भएको भन्दै उनले नेपाल अल्पविकसित मुलुकबाट स्तरोन्तरीत हुनेक्रममा रहेकाले यो प्रक्रिया सहज बनाउन तथा तोकिएको समयमा दिगो विकास लक्ष्य हासिल गर्नका लागि सहयोग गर्न पनि राष्ट्रसंघ महासचिव गुटेरेससँग आग्रह गरेका थिए।

'असाधै सकारात्मक छलफल भएको छ। यहाँको राजनीतिक उतारचढाव र शान्ति प्रक्रियाबारे उहाँलाई राम्रो थाहा छ।' मौसम परिवर्तन

Friday, 03 November, 2023

जनजिब्रो साप्ताहिक

कात्तिक १७ गते शुक्रबार, २०८०

पीडितलाई केन्द्रमा राखेर राजनीतिक सहमतिमै संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी विवाद टुङ्याइने

काठमाडौं। प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले पीडितलाई केन्द्रमा राखेर संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी कानुनलाई राजनीतिक सहमतिका आधारमा यथाशीघ्र दुगोमा पुऱ्याइने विश्वास दिलाएका छन्। प्रधानमन्त्री दाहालले नेपाल एमालेले बुधबार पार्टी केन्द्रीय कार्यालय ललितपुरको च्यासलमा आयोजना गरेको चियापान कार्यक्रमबीच सञ्चारकर्मीसँग सो कुरा बताएका हुन्।

सञ्चारकर्मीसँग कुराकानी गर्दै उनले संक्रमणकालीन न्यायका विषयमा प्रमुख दलका नेताहरूसँगको छलफल सकारात्मक रूपमा अधिक बढेको जानकारी दिए। एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओली र नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवासँग आफूले बुधबार गरेको छलफल सकारात्मक रहेको महसुस गरेको समेत मुनाए।

यसै बखत उनले पीडितलाई केन्द्रमा राखेर संक्रमणकालीन न्याय दुङ्गोमा पुऱ्याउन आफूहरू स्पष्ट रहेको बताए।

कार्यक्रममा एमालेका अध्यक्ष एवं पूर्वप्रधानमन्त्री ओलीले शान्ति प्रक्रिया सहमतिका आधारमा दुङ्याउनुपर्ने बताए। दसैं तिहार, नेपाल सम्वत, छठलगायत पर्वका अवसरमा शुभकामना आदानप्रदान तथा चियापान कार्यक्रमबीच ओलीले शान्ति प्रक्रिया पीडितलाई केन्द्रमा राखेर तथा सर्वोच्च अदालतको आदेशलाई मानेर दुङ्याउनुपर्नेमा जोड दिएका थिए। 'शान्ति प्रक्रियाका सम्बन्धमा राष्ट्रसंघीय मानवअधिकार परिषदले भनेका कुरालाई पनि ध्यान दिनुपर्दछ' उनले भने 'खासगरी पीडितलाई न्याय दिनुपर्दछ।'

चाडपर्वका समयमा राजनीतिक रूपमा कुनै पनि टीकाटिप्पणी गर्न नहुने भद्रै उनले भने 'हामीबीच कहाँ कहाँ कमीकमजोरी रहेका छन्। ती कुरा निकाल्दा चाडपर्वको गरिमामा प्रतिकूल असर पर्छ।'

यस्तैगरी राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सभापति रवि लामिछानेले राजनीतिक दलहरूले मुलुकको विद्यमान अवस्थाप्रति गम्भीर भएर कार्यसूचीका आधारमा एक ठाउँमा बसेर छलफल गर्नुपर्ने बताए। उनले सबैको लक्ष्य मुलुकको समृद्धि भएकाले साफा चासोको विषयमा केन्द्रित हुन आग्रहर गरे। कार्यक्रममा प्रतिनिधिसभाका सभामुख देवराज यिमिरे, राष्ट्रियसभाका अध्यक्ष गणेशप्रसाद तिमिल्सिना, नेपाली कांग्रेसका सभापति देउवा, पूर्वप्रधानमन्त्रीद्वय भलनाथ खनाल, बाबुराम भट्टार्हा, मन्त्रपरिषदका पूर्वअध्यक्ष खिलराज रेणी, राष्ट्रिय जनमोर्चाका अध्यक्ष चित्रबहादुर केसी, नेपाल (माले) का महासचिव सिपी मैनाली, नेकपाका महासचिव नेत्रविक्रम चन्दलगायत समाजका प्रतिष्ठित व्यक्तिको सहभागिता रहेको थियो।

पार्टीका तत्कालीन अध्यक्ष एवं पूर्वप्रधानमन्त्री मनमोहन अधिकारीले २०८२ सालदेखि चियापानको कार्यक्रमको आयोजना गरेदेखि नै एमालेले नियमित रूपमा हरेक वर्ष दसैं र तिहारकाबीचमा शुभकामना तथा चियापान कार्यक्रम आयोजना गर्दै आएको छ।

सामाजिक सञ्जाल प्रयोग गर्दा सतर्कता अपनाउँ

सामाजिक सञ्जालमा:

- जातीय, धार्मिक र साम्प्रदायिक सद्भावमा खलल पुऱ्याउने,
- राष्ट्रिय सुरक्षा, राष्ट्रिय एकतामा आँच पुग्ने,
- कुनै व्यक्ति वा संस्थाको प्रतिष्ठा र आत्मसम्मानमा ठेस पुऱ्याउने,
- जातीय भेदभाव, छुवाछुत, श्रमप्रति अवहेलना हुने,
- शान्ति-सुरक्षामा खलल पुग्ने,
- प्रचलित कानुनले रोक लगाएका सामग्रीहरू प्रकाशन वा प्रदर्शन गर्ने,
- जनमानसमा भ्रम सिर्जना गर्ने,

जस्ता विषयवस्तु पोष्ट वा शेयर गर्नु हुँदैन।

त्यस्ता कार्य कानुनत: दण्डनीय हुन्छन्।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

राष्ट्रसंघीय महासचिव गुटेरेसको नेपाल भ्रमण : विश्वभर शान्ति-सन्देश प्रवाह हुने अपेक्षा

काठमाडौं। संयुक्त राष्ट्रसंघका महासचिव एन्टोनियो गुटेरेसको नेपाल भ्रमणका क्रममा विश्वशान्ति दूत गौतम बुद्धको जन्मस्थल लुम्बिनीलगायतका विभिन्न क्षेत्रमा पुगेका छन्। उनले आफ्नो नेपाल भ्रमणबाट विश्वमा प्रकृतिविरुद्धको युद्ध रोकन आवश्यक रहेको स्पष्ट सन्देश दिनका निमित्त भएको बताएका हुन्।

नेपाल भ्रमणका क्रममा अन्नपूर्ण आधार शिविर पुगेको फिर्काएसँग उनले पोखराको पुरानो विमानस्थलमा आयोजित पत्रकार सम्मेलनलाई सम्बोधन गर्दै नेपालजस्ता देशले जलवायु परिवर्तनमा योगदान नगर्ने तर परिणाम भोग्नु परिरहेको समेत बताए। 'मेरो भ्रमण वास्तवमा विश्वलाई स्पष्ट सन्देश दिनका लागि थियो, प्रकृतिविरुद्धको युद्ध रोकन आवश्यक छ। किनभने, हामीले अद्भुत हिमाल र हिमनदीहरू जोगाउनु पर्छ' उनको भनाइ थियो- 'नेपाललाई जलवायु परिवर्तनमा योगदान नगर्ने तर परिणाम भोग्ने नेपाललगायत अन्य देशहरूलाई विश्वसमुदायले समर्थन गर्न आवश्यक छ।'

महासचिव गुटेरेसले तापमान वृद्धिले हिमाली क्षेत्रमा धैरै हिमनदी परिलाएर भू-क्षय, पहिरो जस्ता समस्या त्यहाँका समुदायले भोगिरहेको चर्चा गर्दै प्रपावकारी ऐक्यबद्धता देखाउन अन्तर्राष्ट्रिय समुदायलाई अपिल गरे। 'पीडित समुदायका लागि अनुकूलनमा सहयोग पुऱ्याउन थुप्रै कोष छन्' उनको भनाइ थियो- 'म जहाँ पुऱ्य, त्यस्तो स्थानका समुदायका लागि जलवायु परिवर्तनबाट हुने हानी नोकसानी न्यूनीकरण गर्न त्यस्तो कोषबाट फाइदा लिन सक्छन्।'

भ्रमणकै क्रममा पोखरा पुगेको उनले पोखरा र हिमालहरूको सौन्दर्यले अत्यन्तै मोहित पनि पत्रकार सम्मेलनबीच सुनाएका थिए। हेलिकप्टरमार्फत कास्कीको अन्नपूर्ण आधार शिविर पुगेका उनले त्यहाँस्थित अन्नपूर्ण गाउँपालिका- ११ का स्थानीयसँग अन्तर्रिक्षित समेत गरेका थिए।

सोही क्रममा वडाध्यक्ष हिमबहादुर गुरुडले जलवायु परिवर्तनकै असरस्वरूप दक्षिण अन्नपूर्ण हिमनदी तीव्र रूपमा परिलाएको, भू-क्षय र कटानले आधार शिविर नै जोखिममा परेको, हिमाँधी, हिमपहिरोलगायत विपत भोग्नु परिरहेको सुनाएका थिए भने महासचिव गुटेरेसले विश्वव्यापी ताम्रक्रम वृद्धिमा विकसित र धनी राष्ट्र नै जिम्मेवार रहेको बताएका थिए।

नेपाल जलवायु परिवर्तनमा जिम्मेवार छैन। अरु धनी राष्ट्रले गर्दा जलवायु परवर्तन भझरेहेको छ तर नेपालले त्यसको नतिजा भोगिरहेको छ उनले भने- 'हिमालय रेन्जका ग्लोसियर यही कारणले घटिरहेको छ। ग्लेसर परिलाएको छ। पहिरो आएर विभिन्न समुदायलाई क्षति पुर्णिरहेको छ।' जलवायु परिवर्तन नेपालजस्ता देशलाई क्षति पुऱ्याइरहेकोले आफ्नो प्रविधि र औद्योगिकरणमा वैकल्पिक उपाय खोज्ने सेन्देश विकसित र औद्योगिक राष्ट्रलाई दिन नेपाल आएको उनले बताएद स।

धनी राष्ट्रहरूले नेपालजस्तो देशलाई जलवायु परिवर्तनको असर न्यूनीकरण र अनुकूलमा सहायता गर्न आग्रह समेत गरेका थिए।

त्यसलगतै नेपाली सेनाको जहाजबाट लुम्बिनी पुगेको भ्रमणले त्यहाँको विकासमा कोषेदूंगा सावित हुने लुम्बिनी किकास रोपमा हाल लामाले बताए। उनको क्रममा प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' समेत लुम्बिनी पुगेको कार्यालय जानकारी दिए। यसबाट राष्ट्रसंघको रोहरमा दस वर्ष युद्धपाल माओवादी पार्टी शान्ति प्रक्रियामा आएको र विस्तृत शान्तिसम्भौता हुँदै हाल संविधान कार्यान्वयन र

शान्ति प्रक्रियाकै अन्तिम चरणमा रहेको अवस्थामा महासचिवको लुम्बिनी भ्रमणका बेला प्रधानमन्त्री समेतको सहभागिताले विश्वभर शान्तिको सन्देश जाने उनको भनाइ थियो।

राष्ट्रसंघको मुख्य उद्देश्य विश्वमा शान्तिको सन्देश पुऱ्याउनु हो। महासचिवको लुम्बिनी भ्रमणले नेपालको भूमिकाट विश्वभर शान्तिको सन्देश पुऱ्य नेपालका लागि गौरवको विषय भएको उपाध्यक्ष लामाको भनाइ थियो। यस भ्रमणले अहिले विभिन्न मुलुकबीच भझरेका युद्धलाई नेपालबाट शान्तिको सन्देश प्रभाहित हुन नेपालका लागि अर्को गौरवको विषय हुने भएको छ। यस भ्रमणले नेपालमा अहिले देखिएको आर्थिक संकटलगायत तथा समस्या समाधान गर्न, लुम्बिनीलाई धार्मिक पर्यटकीय हिसाबले विकास गर्न, बृहत्तर तुम्बिनीको पर्यटन प्रवर्द्धनबाट विश्वभर प्रचारप्रसार गर्न र संसारका सम्पूर्ण मानवको शान्तिका लागि सहयोग मिल्ने अपेक्षा गरिएको छ।

महासचिव गुटेरेसलाई मंगलबाट बिहान बुद्धको जन्मस्थलमा संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उद्देश्यनमन्त्री सुदून किराती, लुम्बिनी प्रदेशका मुख्यमन्त्री डिल्लीबहादुर चौधरी, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उद्देश्यनमन्त्री त्रिपाली श्रीपाली, क